

til opfølgningen af Riokonferencen har etableret et særligt program for miljøbistand til udviklingslandene samt foretaget en betydelig forøgelse af støtten til Central- og Østeuropa. Jeg vil her indskrænke mig til at henvise til de redegørelser, som regeringen for nylig har givet til Folketinget. Jeg vil dog gerne lige benytte lejligheden til at sige, at når vi i Danmark taler om penge til miljøbistand i den tredje verden og om penge til Central- og Østeuropa, taler vi om det, der i fagsproget hedder additionelle midler, altså nye penge, ekstra midler.

Vi har lagt os på en målsætning, som går ud over den ene procent, og vi nærmer os i samlet ulands-, miljø- og katastrofebistand de 1½ pct. Det kan man i betragtning af udfordringernes størrelse sige er en beskedent målsætning, men i forhold til det, der desværre er sket i andre lande, er det nok noget, vi tør fremhæve med positivt fortegn. Jeg vil også gerne understrege, at den traditionelle udviklingsbistand altså ikke er blevet skåret ned for at give plads til Riointiatiiverne; den er tværtimod blevet forøget og generelt gjort grønnere siden Rio.

Fattigdom og nød gør, at kortsigtede betragtninger uden hensyn til kommende generationers ve og vel alt for ofte bliver bestemmende for politikken i udviklingslandene. Det er denne virkelighed, den danske udviklingsbistand mødes med, og derfor er fattigdomsbekæmpelse hovedhjørnestenen i vores bistand til udviklingslandene. Men i overensstemmelse med UNCED er det et vigtigt tværgående mål at sikre, at den danske bistand ydes i overensstemmelse med anbefalingerne fra Riokonferencen.

Som anført i Udviklingsstrategi 2000, som er godkendt her i Folketinget i marts 1994, vil vi for at fremme en bæredygtig udvikling bl.a. sikre, at sammenhængen mellem miljø og udvikling bliver fuldt indarbejdet i den danske fattigdomsorienterede indsats. En af Danida i 1995 iværksat evaluering af den rolle, miljøhensynet har spillet i den danske udviklingsbistand, bekræftede, at denne rolle i de senere år er blevet forøget, både kvantitativt og kvalitativt.

Med den bredere forståelse for begrebet bæredygtig udvikling omfattende økonomiske, sociale og miljømæssige dimensioner er dette gradvis blevet indarbejdet i Danidas virksomhed, og denne virksomhed er således i overensstemmelse med Agenda 21 og de øvrige anbefalinger fra Rio. Som en del af bistandspolitikken har kvinders og andre udsatte gruppers rolle i

udviklingen, herunder oprindelige folks rolle, fået særlig prioritet.

De midler, Danida benytter sig af, er ikke blot finansielle, hvor Danmark som bekendt er førende med ca. 1 pct. af bruttonationalindkomsten til udviklingsbistand og miljøbistand. Danida bruger også dialogen til at søge at overbevise modtagerlande, internationale bistandsorganisationer og andre donorlande om at indrette deres udviklingsaktiviteter mest muligt i overensstemmelse med principperne og anbefalingerne i Agenda 21. Den politiske vilje hertil har imidlertid hidtil været utilstrækkelig, ikke mindst i udviklingslandene, ligesom det ofte har knebet med de internationale finansielle institutioner, selv om jeg vist roligt i dette snævre forum kan røbe, at nogle af os har gjort en betydeligt indsats for at ændre holdningen på dette punkt.

Med hensyn til rent nationale tiltag har vi udsendt en natur- og miljøpolitisk redegørelse, strategier for bæredygtigt skovbrug og Energi 21 vedrørende energipolitikken, og vi har fulgt op på alle disse planer med konkrete beslutninger.

Endelig kan en stor del af den lovgivning, der er gennemført i de seneste år, ses i lyset af anbefalingerne i Agenda 21. Vi har også på det lokale plan igangsat et omfattende arbejde med lokale Agenda 21'ere. Selv om der er skuffelser, selv om der er huller i det lokale arbejde, og selv om man nogle steder ikke er kommet tilstrækkeligt i gang med inddragelse af befolkningen i udformningen af den lokale Agenda 21, er det dog trods alt opløftende, at status i dag er, at mere end 50 pct. af landets kommuner og amter er engageret i disse aktiviteter, og at de pågældende kommuner er af en sådan størrelse, at ca. tre fjerdedele af befolkningen bor i kommuner, som har Agenda 21-planer. Målet er naturligvis, at alle lokale myndigheder udarbejder lokale Agenda 21'ere, og at de gør det med fuld inddragelse af lokalbefolkningen.

Hvordan vi skal sikre, at vi når det mål, synes jeg er en af de udfordringer, vi skal tage op og diskutere. Jeg har med interesse noteret mig, hvad de grønne organisationer, som er samlet i 92-Gruppen, har sagt herom, og jeg synes, der ligger et spændende perspektiv her. I øvrigt synes jeg godt, at man, selv om vi er stolte af vores egen indsats, kan gøre opmærksom på, at lande som eksempelvis Holland er kommet langt længere end os, og vi bør inden for kredsen af ligesindede lande på dette som på så